

ROMÂNIA

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

PLENUL

HOTĂRÂREA nr. 85

din 02 februarie 2017

Prin nota nr. 3/1987/DRUO/2108/ST/2017, Direcția resurse umane și organizare a înaintat Plenului Consiliului Superior al Magistraturii propunerea Institutului Național al Magistraturii referitoare la Programul de pregătire profesională a magistraților numiți în condițiile art. 33 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, pentru anul 2017.

Analizând solicitarea formulată, nota direcției de specialitate și înscrisurile atașate, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii reține următoarele:

Prin adresa nr. 473/25.01.2016 a Institutului Național al Magistraturii, înregistrată sub nr. 1/1987/DRUO/25.01.2016, s-a înaintat, spre a fi supus aprobării Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, proiectul Programului privind pregătirea profesională a magistraților numiți în baza art. 33 alin. (1) din Legea nr. 303/2004, aprobat de Consiliul științific prin Hotărârea nr. 1, în ședința din data de 19 ianuarie 2017.

Conform prevederilor art. 33 alin. 13 din Legea nr. 303/2004, judecătorii și procurorii numiți în baza alineatului 1 al acestui articol sunt obligați să urmeze, pe o perioadă de 6 luni, un curs de formare profesională în cadrul Institutului Național al Magistraturii, care va cuprinde în mod obligatoriu elemente de drept comunitar (dreptul Uniunii Europene).

Astfel cum reiese din nota de fundamentare nr. 312/19.01.2017, după intrarea în vigoare a Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, conform noilor prevederi legale intervenite, Institutul Național al Magistraturii a demarat programul de pregătire profesională pentru magistrați numiți în magistratură în baza art. 33 din această lege.

Începând cu anul 2015 programul de formare a acestor magistrați a fost modificat (Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 82/2015), cu accent mai pronunțat pe partea de module teoretice și practice, pe care magistrații trebuie să le urmeze, partea practică fiind asigurată de activitatea curentă pe care magistrații o realizează în cadrul instanței/parchetului. Urmare a acestei modificări, durata formării realizate în cadrul Institutului Național al Magistraturii a fost crescută la 3 luni.

În anul 2016, în urma discuțiilor purtate în Comisia Consiliului Superior al Magistraturii nr. 2 – Eficientizarea activității Consiliului Superior al Magistraturii și a instituțiilor coordonate; parteneriatul cu instituțiile interne și societatea, s-a procedat la reevaluarea structurii și duratei acestor cursuri de formare, cu respectarea următoarelor linii directoare, aprobate ulterior prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1353 din data de 17 decembrie 2015.

- 1. introducerea disciplinelor criminalistică și medicină legală în cele pe care le vor studia judecătorii;
- 2. creșterea numărului de zile pentru disciplina comunicare, atât pentru judecători cât și pentru procurori;
- 3. creșterea numărului de zile alocate medicinei legale pentru procurori;
- 4. creșterea numărului de zile dedicate dreptului civil și dreptului procesual civil pentru procurori.

Plenul reține că, pentru cursurile de formare profesională prevăzute în anul 2017 Institutul propune, în principal, ca structura cursurilor de formare profesională să fie păstrată, cu modificările intervenite ca urmare a disproporției dintre numărul judecătorilor și numărul

procurorilor declarați admiși în urma concursului de admitere în magistratură desfășurat în 2016 (27 de judecători și doar 3 procurori).

În ceea ce privește schimbările propuse de Institut, Plenul reține următoarele:

- cursurile procurorilor din cadrul celor 2 module teoretice și practice în cadrul Institutului vor fi realizate, acolo unde tematica se suprapune, împreună cu grupa de judecători, urmând ca aceștia să parcurgă secvența de formare comună.
- deoarece curricula procurorilor prevede cu 11 zile de formare mai mult în domeniul dreptului penal și dreptului procesual penal, respectiv cu 7 zile de formare mai mult în domeniul criminalisticii, în timp ce curricula judecătorilor prevede mai mult cu 18 zile drept civil/drept procesual civil, în cele 18 zile rămase formarea se va realiza separat pentru cele două categorii profesionale.

Referitor la cuprinsul Proiectului privind pregătirea profesională a magistraților numiți în baza art. 33 din Legea nr. 303/2004, prin raportare la conținutul notei de fundamentare a propunerii, Plenul reține următoarele aspecte:

Domeniile de formare

- drept civil și procesual civil,
- drept penal și procesual penal,
- dreptul Uniunii Europene,
- drepturile omului,
- etică și organizare judiciară,
- comunicare,
- criminalistică,
- medicină legală.

Tematica disciplinelor drept civil și drept procesual civil, respectiv drept penal și drept procesual penal va cuprinde și elemente de tehnică de redactare a hotărârilor și de management al cauzelor, fiind axată pe dobândirea tehnicilor și abilităților necesare profesiei alese.

Referitor la materiile propuse și numărul de ore aferent fiecăreia, acestea se prezintă după cum urmează:

Nr crt	Disciplina	Module judecători			Module procurori		
		Nr zile judecători	Numar ore judecatori	Pondere materie in total ore	Nr zile procurori	Numar ore procurori	Pondere materie in total ore
1	Drept civil+ drept procesual civil	22	132	37%	4	24	7%
2	Drept penal + drept procesual penal	15	90	25%	26	156	43%
3	CEDO	6	36	10%	6	36	10%
4	Dreptul Uniunii Europene	4	24	7%	4	24	7%
5	Etică și organizare judiciară	5	30	8%	5	30	8%
6	Comunicare	4	24	7%	4	24	7%
7	Criminalistică	2	12	3%	9	54	15%
8	Medicină legală	2	12	3%	2	12	3%
Total		60	60	360	60	360	

În cadrul disciplinei drept civil vor fi studiate, de către judecători, elemente de dreptul familiei (5 zile, echivalând cu 30 de ore de formare) și de drept comercial (5 zile, echivalând cu 30 de ore de formare).

Etica și organizarea judiciară împreună cu comunicarea contribuie la dezvoltarea personală a acestor magistrați, celor două discipline fiindu-le dedicat un procent de 15% din durata programului de formare (9 zile).

Structura programului de formare

1. O perioadă de 6 săptămâni de la numirea magistraților, aceștia nu vor intra în complete de judecată, respectiv vor instrumenta dosare, urmând ca această perioadă să constituie mijlocul de familiarizare cu noul loc de muncă.

Totuși, în măsura în care volumul de activitate al instanței/parchetului impune intrarea imediată în activitate a magistraților astfel numiți, acestora le vor putea fi alocate spre soluționare unele dosare mai puțin complexe, criteriile ce pot fi avute în vedere în acest sens fiind prevederile alin. (1) al art. 23 din Legea nr. 303/2004 referitoare la competența judecătorilor stagiari. În mod similar, procurorii vor avea dreptul să pună concluzii în instanță, să efectueze și să semneze acte procedurale, însă aceste activități ar

trebui să fie derulate sub coordonarea unui procuror definitiv, cu experiență. În acest scop, odată cu numirea magistratului, conducătorul instanței/parchetului va numi un îndrumător pentru acesta, care îi va acorda asistență și îndrumare pe tot parcursul perioadei de pregătire.

Potrivit notei de fundamentare, magistrații au fost numiți în luna noiembrie 2016, astfel încât vor beneficia de 6 săptămâni de familiarizare cu noul loc de muncă și activitate practică până la data de 6 februarie 2017.

2. O perioadă de 6 săptămâni de pregătire profesională, perioadă alcătuită din module teoretice și practice în cadrul Institutului Național al Magistraturii.

Primul modul de formare în cadrul Institutului Național al Magistraturii urmează să se desfășoare în perioada 6 februarie – 17 martie 2017. (Primul modul de formare)

3. O perioadă de 6 săptămâni în care magistrații urmează să desfășoare activitate practică la instanțele sau parchetele unde au fost numiți, constând în activitatea lor curentă.

Acest modul de practică va avea ca perioadă de desfășurare 20 martie – 5 mai 2017.

4. O perioadă de 6 săptămâni de pregătire profesională, perioadă ce va cuprinde module teoretice și practice în cadrul Institutului Național al Magistraturii.

Acest modul de formare în cadrul INM urmează să se desfășoare în perioada 8 mai – 16 iunie 2017. (Al doilea modul de formare)

În ceea ce privește evaluarea magistraților, aceasta va fi realizată de către formatorii disciplinelor urmate în cadrul modulelor, pe parcursul sau la terminarea acestora, în vederea evaluării gradului de asimilare a cunoștințelor. Rezultatele evaluărilor se vor centraliza și se vor transmite instanțelor și parchetelor pentru a fi avute în vedere la evaluarea activității profesionale.

Locul de desfășurare

Modulele de formare în cadrul Institutului Național al Magistraturii se vor desfășura la Centrul de Pregătire a Magistraților Giroc-Timișoara, cu excepția perioadei de formare în care procurorii vor parcurge tematica de drept penal și drept procesual

penal, respectiv de criminalistică, dedicată exclusiv acestora, care va fi organizată la sediul Institutului Național al Magistraturii din București.

Resurse umane și bugetare

Seminariile vor fi susținute, în principal, de formatori cu normă întreagă ai Institutului Național al Magistraturii în domeniile menționate anterior.

Fondurile utilizate sunt exclusiv bugetare.

Astfel, în raport cu cele anterior arătate, structura Programului propus de Institut se prezintă astfel:

<i>DURATA</i>	<i>ACTIVITATEA ȘI LOCUL DE DESFĂȘURARE</i>	<i>INTERVALUL CALENDARISTIC</i>
6 săptămâni	Familiarizare cu locul de muncă – instanțe și parchete	Noiembrie 2016 – 6 februarie 2017
6 săptămâni	Pregătire profesională (MODULUL I) – Giroc/INM	6 februarie – 17 martie 2017
6 săptămâni	Activitate practică – instanțe și parchete	20 martie – 5 mai 2017
6 săptămâni	Pregătire profesională (MODULUL II) – Giroc/INM	8 mai – 16 iunie 2017

Conform dispozițiilor art. 13 alin. (1) lit. b) din Regulamentul privind modul de desfășurare a cursurilor de formare profesională continuă a judecătorilor și procurorilor și atestare a rezultatelor obținute, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 322/2005, Institutul Național al Magistraturii elaborează programe și organizează cursuri speciale de formare profesională continuă, în această categorie fiind incluse și cursurile de 6 luni pentru judecătorii și procurorii care au fost numiți în condițiile art. 33 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Conform prevederilor art. 13 alin. (2) din Regulament, domeniile de formare, tematica, modul de organizare și desfășurare a cursurilor se aprobă de Consiliul Superior al Magistraturii, la propunerea Consiliului științific al Institutului Național al Magistraturii.

Potrivit dispozițiilor art. 33 alin. (13) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, cu modificările și completările ulterioare „După numirea în funcția de judecător sau procuror, persoanele prevăzute la alin. (1), sunt obligate să urmeze, pe o perioadă de 6 luni, un curs de formare profesională în cadrul Institutului Național al Magistraturii, care va cuprinde în mod obligatoriu elemente de drept comunitar”.

Față de cele expuse, apreciind ca oportune și întemeiate propunerile formulate de Institutul Național al Magistraturii, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii va aproba Programul privind pregătirea profesională a magistraților numiți în baza art. 33 alin.(1) din Legea nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, pentru anul 2017.

Pentru considerentele arătate, în temeiul prevederilor art. 34 și art. 36 alin. (1) lit. j) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările ulterioare, cu majoritatea voturilor membrilor prezenți,

PLENUL CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII

HOTĂRĂȘTE

Art.1 - Aprobarea Programului privind pregătirea profesională a magistraților numiți în baza art.33 alin.(1) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare pentru anul 2017, conform anexei, care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art.2 – Prezenta Hotărâre a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr.85/2017 se comunică Direcției resurse umane și organizare și Institutului Național al Magistraturii, în vederea luării măsurilor legale.

Data în București, la data de 02 februarie 2017

Președinte,
Judecător Mariana GHENA

Pregătirea profesională a magistraților numiți în baza art. 33 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor

Preambul

După intrarea în vigoare a Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, conform noilor prevederi legale intervenite, Institutul Național al Magistraturii a demarat programul de pregătire profesională pentru magistrații numiți în magistratură în baza art. 33 din această lege. Conform prevederilor art. 33 alin. 13 din Legea nr. 303/2004 judecătorii și procurorii numiți în baza alineatului 1 al acestui articol „sunt obligate să urmeze, pe o perioadă de 6 luni, un curs de formare profesională în cadrul Institutului Național al Magistraturii, care va cuprinde în mod obligatoriu elemente de drept comunitar (n.n. dreptul Uniunii Europene)”.

Începând cu anul 2015 programul de formare a acestor magistrați a fost modificat (Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 82/2015), cu accent mai pronunțat pe partea de module teoretice și practice pe care magistrații trebuie să le urmeze, partea practică fiind asigurată de activitatea curentă pe care magistrații o realizează în cadrul instanței/parchetului. Urmare a acestei modificări, durata formării realizate în cadrul Institutului Național al Magistraturii a fost crescută la 3 luni.

În 2016, urmare a discuțiilor purtate în Comisia Consiliului Superior al Magistraturii nr. 2 – *Eficientizarea activității Consiliului Superior al Magistraturii și a instituțiilor coordonate; parteneriatul cu instituțiile interne și societatea*, s-a procedat la reevaluarea structurii și duratei acestor cursuri de formare, cu respectarea următoarelor linii directoare:

1. introducerea disciplinelor criminalistică și medicină legală în cele pe care le vor studia judecătorii;
2. creșterea numărului de zile pentru disciplina comunicare, atât pentru judecători cât și pentru procurori;
3. creșterea numărului de zile alocate medicinei legale pentru procurori;
4. creșterea numărului de zile dedicate dreptului civil și dreptului procesual civil pentru procurori.

Aceste propuneri au fost aprobate prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1353 din data de 17 decembrie 2015.

Pentru cursurile de formare profesională prevăzute în anul 2017 propunem ca, în principal, structura cursurilor de formare profesională să fie păstrată, modificările survenite fiind consecința disproporției dintre numărul judecătorilor și numărul procurorilor declarați admiși în urma concursului de admitere în magistratură desfășurat în 2016 (27 judecători și doar 3 procurori). Modificările pe care le propunem sunt următoarele:

- Cursurile procurorilor din cadrul celor 2 module teoretice și practice în cadrul Institutul Național al Magistraturii vor fi realizate, acolo unde tematica se suprapune, împreună cu grupa de judecători, urmând ca, aceștia să parcurgă o secvență de formare comună.
- Având însă în vedere faptul că curricula procurorilor prevede cu 11 zile de formare mai mult în domeniul dreptului penal și dreptului procesual penal, respectiv cu 7 zile de formare mai mult în domeniul criminalisticii, în timp ce curricula judecătorilor prevede mai mult cu 18 zile drept civil/drept procesual civil, în cele 18 zile rămase formarea se va face separat pentru cele două categorii profesionale.

Domeniile de formare

Domeniile în care se realizează pregătirea profesională a magistraților pe durata cursului sunt:

- drept civil și procesual civil,
- drept penal și procesual penal,
- dreptul Uniunii Europene,
- drepturile omului,
- etică și organizare judiciară,
- comunicare,
- criminalistică,
- medicină legală.

Tematica disciplinelor drept civil și drept procesual civil, respectiv drept penal și drept procesual penal va cuprinde și elemente de tehnică de redactare a hotărârilor și de management al cauzelor, fiind axată pe dobândirea tehnicilor și abilităților necesare profesiei alese.

Materiile propuse și numărul de ore aferent fiecăreia sunt următoarele:

Nr ert	Disciplina	Module judecătorești			Module procurorale		
		Nr zile judecătorești	Număr ore judecătorești	Pondere materie în total ore	Nr zile procurorale	Număr ore procurorale	Pondere materie în total ore
1	Drept civil+ drept procesual civil	22	132	37%	4	24	7%
2	Drept penal + drept procesual penal	15	90	25%	26	156	43%
3	CEDO	6	36	10%	6	36	10%
4	Dreptul Uniunii Europene	4	24	7%	4	24	7%
5	Etică și organizare judiciară	5	30	8%	5	30	8%
6	Comunicare	4	24	7%	4	24	7%
7	Criminalistică	2	12	3%	9	54	15%
8	Medicină legală	2	12	3%	2	12	3%
Total		60	60	360	60	360	

În cadrul disciplinei drept civil vor fi studiate, de către judecători, elemente de dreptul familiei (5 zile, echivalând cu 30 de ore de formare) și de drept comercial (5 zile, echivalând cu 30 de ore de formare).

Etica și organizarea judiciară împreună cu comunicarea contribuie la dezvoltarea personală a acestor magistrați, celor două discipline fiindu-le dedicat un procent de 15% din durata programului de formare (9 zile).

Structura programului de pregătire profesională

- 6 săptămâni de la numirea magistraților aceștia nu vor intra în complete de judecată, respectiv nu vor instrumenta dosare, urmând ca ei să se familiarizeze cu noul loc de muncă.**

În măsura în care, totuși, volumul de activitate al instanței/parchetului impune intrarea imediată în activitate a magistraților astfel numiți, acestora le vor putea fi alocate spre soluționare unele dosare mai puțin complexe, criteriile ce pot fi avute în vedere în acest

sens fiind prevederile alin. (1) al art. 23 din Legea nr. 303/2004 referitoare la competența judecătorilor stagiari. În mod similar, procurorii vor avea dreptul să pună concluzii în instanță, să efectueze și să semneze acte procedurale, însă aceste activități ar trebui să fie derulate sub coordonarea unui procuror definitiv, cu experiență.

În acest scop, odată cu numirea magistratului, conducătorul instanței/parchetului va numi un îndrumător pentru acesta, care îi va acorda asistență și îndrumare pe tot parcursul perioadei de pregătire.

2. 6 săptămâni de pregătire profesională alcătuite din module teoretice și practice în cadrul Institutului Național al Magistraturii.

Primul modul de formare în cadrul Institutului Național al Magistraturii urmează să se desfășoare în perioada 6 februarie – 17 martie 2017.

3. 6 săptămâni în care magistrații vor desfășura activitate practică la instanțele sau parchetele unde au fost numiți, constând în activitatea lor curentă.

Acest modul va avea ca perioadă de desfășurare 20 martie – 5 mai 2017.

4. 6 săptămâni de pregătire profesională alcătuite din module teoretice și practice în cadrul Institutului Național al Magistraturii.

Al doilea modul de formare în cadrul Institutului Național al Magistraturii urmează să se desfășoare în perioada 8 mai – 16 iunie 2017.

Magistrații vor fi evaluați de către formatorii disciplinelor urmate în cadrul modulelor, pe parcursul sau la terminarea acestora, în vederea evaluării gradului de asimilare a cunoștințelor. Rezultatele evaluărilor se vor centraliza și se vor transmite instanțelor și parchetelor pentru a fi avute în vedere la evaluarea activității profesionale.

Locul de desfășurare

Modulele de formare în cadrul Institutului Național al Magistraturii se vor desfășura la Centrul de Pregătire a Magistraților Giroc-Timișoara, cu excepția perioadei de formare în care procurorii vor parcurge tematica de drept penal și drept procesual penal, respectiv de criminalistică, dedicată exclusiv acestora, care va fi organizată la sediul Institutului Național al Magistraturii din București.

Resurse umane și bugetare

Seminariile vor fi susținute, în principal, de formatori cu normă întreagă ai Institutului Național al Magistraturii în domeniile menționate anterior.

Fondurile utilizate sunt exclusiv bugetare.

INSTITUTUL NATIONAL AL MAGISTRATURII

TEMATICA

CURSURILOR DE FORMARE PROFESIONALĂ PREVĂZUTE DE
ART. 33 ALIN 13 DIN LEGEA NR. 303/2004

CUPRINS

JUDECĂTORI.....	3
DREPT CIVIL SI DREPT PROCESUAL CIVIL	5
DREPT PENAL SI DREPT PROCESUAL PENAL.....	21
DREPTUL UNIUNII EUROPENE.....	27
DREPTURILE OMULUI	33
ETICĂ ȘI ORGANIZARE JUDICIARĂ	45
DEZVOLTAREA ABILITĂȚILOR DE COMUNICARE	49
CRIMINALISTICĂ.....	57
MEDICINĂ LEGALĂ.....	61
 PROCURORI.....	 65
DREPT PENAL ȘI DREPT PROCESUAL PENAL.....	67
DREPT CIVIL ȘI DREPT PROCESUAL CIVIL – DREPTUL FAMILIEI	73
CRIMINALISTICĂ.....	77
DREPTUL UNIUNII EUROPENE.....	81
DREPTURILE OMULUI	85
ETICĂ ȘI ORGANIZARE JUDICIARĂ	93
DEZVOLTAREA ABILITĂȚILOR DE COMUNICARE	97
MEDICINĂ LEGALĂ.....	105

JUDECĂTORI

DREPT CIVIL SI DREPT PROCESUAL CIVIL

Drept civil si drept procesual civil

Nr. seminar	Domeniu de formare	Tematică	Metode de formare orientative
1	Drept procesual civil	Aspecte generale privind desfășurarea procesului civil Competența Elemente de management al dosarului (case management)	▪ conversația, ▪ explicația, ▪ exercitiul, ▪ problematizarea, ▪ studiul de caz.
2	Drept procesual civil	Aspecte generale privind desfășurarea procesului civil (continuare) Probele și excepțiile Elemente de management al dosarului (case management).	▪ conversația, ▪ explicația, ▪ exercitiul, ▪ problematizarea, ▪ studiul de caz.
3	Drept procesual civil	Aspecte generale privind desfășurarea procesului civil (continuare) Părțile în procesul civil Reprezentarea părților în judecată Formele participării procurorului în procesul civil Elemente de management al dosarului (case management)	▪ conversația, ▪ explicația, ▪ exercitiul, ▪ problematizarea, ▪ studiul de caz.
4	Drept civil si drept procesual	Aspecte generale privind desfășurarea	▪ conversația,

Nr. seminar	Domeniu de formare	Tematică	Metode de formare orientative
	civil	procesului civil (continuare); Hotărârea judecătorească/Concluziile scrise ale procurorului Elemente de management al dosarului (case management). Răspunderea civilă delictuală	▪ explicația, ▪ exercitiul, ▪ problematizarea, ▪ studiul de caz.
5	Drept procesual civil	Aspecte generale privind desfășurarea procesului civil, studiul dosarelor și conținutul, respectiv forma actelor de procedură; Primirea și înregistrarea cererii de chemare în judecată, verificarea și regularizarea ei și fixarea primului termen de judecată. Elemente de management al dosarului (case management).	▪ conversația, ▪ explicația, ▪ exercitiul, ▪ problematizarea, ▪ studiul de caz.
6	Drept civil – drept procesual civil	Ordonanța președințială Elemente de management al dosarului (case management).	▪ conversația, ▪ explicația, ▪ exercitiul, ▪ problematizarea, ▪ studiul de caz.
7	Drept civil – drept procesual civil -	Acțiunea în revendicare imobiliară în regim de drept comun	▪ conversația, ▪ explicația,

Nr. seminar	Domeniu de formare	Tematică	Metode de formare orientative
		Elemente de management al dosarului (case management).	▪ exercitiul, ▪ problematizarea, ▪ studiul de caz.
8	Drept civil – drept procesual civil	Acțiunea în rezoluțiune Elemente de management al dosarului (case management).	▪ conversația, ▪ explicația, ▪ exercitiul, ▪ problematizarea, ▪ studiul de caz.
9	Drept civil – drept procesual civil	Încuviințarea executării silite Elemente de management al dosarului (case management).	▪ conversația, ▪ explicația, ▪ exercitiul, ▪ problematizarea, ▪ studiu de caz
10	Drept civil – drept procesual civil	Contestația la executare Elemente de management al dosarului (case management).	▪ conversația, ▪ explicația, ▪ exercitiul, ▪ problematizarea, ▪ studiul de caz.
11	Drept civil – drept procesual civil	Uzucapiunea și accesiunea Elemente de management al dosarului	▪ conversația, ▪ explicația, ▪ exercitiul,

Nr. seminar	Domeniu de formare	Tematică	Metode de formare orientative
		(case management).	▪ problematizarea, ▪ studiul de caz.
12	Drept civil – drept procesual civil	Pronunțarea unei hotărâri care ține loc de contract Elemente de management al dosarului (case management).	▪ conversația, ▪ explicația, ▪ exercitiul, ▪ problematizarea, ▪ studiul de caz.

Dreptul familiei

Nr. seminar	Domeniu de formare	Tematică
1	Divorțul și efectele acestuia cu privire la relațiile personale și patrimoniale dintre soți și dintre părinți și copii	- primirea cererii de chemare în judecată în divorț și măsurile care se impun în procedura regularizării; - diferite tipuri de cereri de divorț; - capetele de cerere accesorii în divorț; - gestionarea dosarului de divorț și dispunerea măsurilor procedurale specifice în cadrul unui proces; - administrarea probatoriului și audierea minorului; - întocmirea minutei și redactarea hotărârii judecătorești; - folosirea medierii în divorț.
2	Relațiile patrimoniale dintre soți	- primirea cererii de chemare în judecată în cauzele privind aspecte ale regimului primar și ale regimurilor matrimoniale; - modul de calcul al taxei de timbru în astfel de cauze; - gestionarea dosarelor privind relațiile patrimoniale dintre soți și dispunerea măsurilor procedurale specifice în cadrul unui proces; - administrarea probatoriului; - întocmirea minutei și redactarea hotărârii judecătorești; - studierea dosarului de partaj, întocmirea fisei acestuia și încheierea de admitere în principiu.
3	Autoritatea părintească	- primirea cererii de chemare în judecată; - dispunerea măsurilor care se impun privind exercițiul autorității părintești, locuința copilului și relațiile personale ale copilului cu părintele la care nu

Nr. seminar	Domeniul de formare	Tematică
		locuiește; ▪ încuviințarea și administrarea probelor privind stabilirea interesului superior al copilului în cadrul luării măsurilor care îl privesc; ▪ ascultarea minorului în cauzele care privesc situația sa; ▪ aprecierea interesului superior al copilului în soluționarea cererilor de modificare a măsurilor luate de instanță cu privire la exercitiul drepturilor părintești (exercitiul autorității părintești, locuința copilului, relațiile personale ale copilului cu părintele la care acesta nu locuiește); ▪ întocmirea minutei și redactarea hotărârii judecătorești în cauze privind modificarea măsurilor privind exercitiul drepturilor și obligațiilor părintești; ▪ modalitățile de soluționare a cauzelor privind autoritatea părintească în care părțile au încheiat un acord de mediere.
4	Obligația de întreținere	▪ primirea cererii de chemare în judecată și dispunerea măsurilor care se impun; ▪ studierea dosarelor privind obligarea părintelui la pensie de întreținere în beneficiul copilului minor, modificarea pensiei de întreținere și sistarea acesteia; ▪ dispunerea măsurilor procedurale specifice în cadrul unui proces privind stabilirea sau modificarea pensiei de întreținere; ▪ încuviințarea și administrarea probelor privind stabilirea cuantumului pensiei de întreținere; ▪ aprecierea interesului superior al copilului în soluționarea cererilor de modificare a pensiei de întreținere; ▪ întocmirea minutei și redactarea hotărârii judecătorești în cauze privind modificarea pensiei de întreținere a copilului minor și a celui major aflat în continuarea studiilor, precum și în cele privind stabilirea, modificarea sau sistarea obligației de întreținere între alte persoane.

Nr. seminar	Domeniul de formare	Tematică
5	Filiația	▪ modul de stabilire a filiației față de mamă, dovada filiației; ▪ regimul juridic al acțiunilor în stabilirea filiației față de mamă și în contestarea filiației față de mamă; problematica „mamei purtătoare” în lipsa unor reglementări specifice; ▪ modul de stabilire a filiației față de tatăl din căsătorie și față de tatăl din afara căsătoriei; ▪ acțiunile în tăgăduirea paternității, în contestarea paternității din căsătorie și în contestarea recunoașterii paternității; ▪ primirea cererii de chemare în judecată și dispunerea măsurilor care se impun; ▪ încuviințarea și administrarea probelor privind filiația – ierarhia probelor în acțiunile privind contestarea filiației; ▪ întocmirea minutei și redactarea hotărârii judecătorești în cauze privind filiația.

Drept comercial

Obiective generale ale disciplinei:

- familiarizarea auditorilor cu principiile de bază și instituțiile dreptului comercial, în contextul noului Cod civil.
- identificarea particularităților specifice litigiilor între profesioniști, derogatorii de la dreptul comun, necesare calificării și soluționării corecte a litigiilor
- perfecționarea metodelor și tehnicilor de muncă individuală în studierea unui dosar în materia litigiilor cu profesioniști, întocmirea fișei de ședință, soluționarea excepțiilor, încuviințarea, administrarea și interpretarea probelor, redactarea minutei, redactarea hotărârii judecătorești.
- cunoașterea problemelor generatoare de practică neunitară în materie, a metodelor de unificare a jurisprudenței și a soluțiilor propuse
- oferirea de modele de minută, hotărâri judecătorești pe categorii de tipuri de acțiuni
- crearea de instrumente în vederea standardizării activității de gestionare a cauzelor individuale.

Nr. seminar	Domeniu de formare	Tematică	Metode de formare orientative
1	Specificul raporturilor între profesioniști	▪ noțiunea de profesioniști; ▪ noțiunea de patrimoniu de afecțiune și cea de fond de comerț; ▪ OUG 44/2008	▪ conversația, ▪ explicația, ▪ exercitiul, ▪ problematizarea, ▪ studiul de caz.
	Acțiunea în pretenții	Aspecte specifice: ▪ aspecte privind competența: clauza arbitrală; competența materială și competența teritorială; aspecte noi cuprinse în NCPC. ▪ aspecte procesuale specifice: capacitatea	

Nr. seminar	Domeniu de formare	Tematică	Metode de formare orientative
		procesuală, calitatea procesuală, reprezentarea	
	Actiunea în pretentii comerciale	Actiunea în pretentii comerciale. Probe specifice (facturi, registre, regimul probei cu martori si interogatoriului, expertiza)	
	Actiunea în pretentii comerciale	▪ Actiunea în pretentii comerciale ▪ Daune moratorii ▪ Regimul dobânzii legale si al clauzei penale ▪ Dobânda remuneratorie si dobânda penalizatoare(O.G.13/2011) ▪ Impreviziunea ▪ Reactualizare cu rata inflatiei ▪ Legea 72/2013 privind combaterea întârzierii în executarea obligatiilor	
2	Actiuni în răspundere contractuală	Actiuni în răspundere contractuală derivând din contracte speciale: ▪ contractul de vânzare-cumpărare ▪ contractul de leasing ▪ contractele de intermediere (mandat, comision, agentie etc.) ▪ contractul de împrumut de folosință si de consumatie	▪ conversatia, ▪ explicatia, ▪ exercitiul, ▪ problematizarea, ▪ studiul de caz.
3	Proceduri speciale de recuperare a	Proceduri speciale de recuperare a debitorilor.	▪ conversatia,

Nr. seminar	Domeniu de formare	Tematică	Metode de formare orientative
	debitelor. Particularități ale raporturilor între profesioniști	Particularități ale raporturilor între profesioniști: ▪ ordonanța de plată (NCPC); ▪ ordonanța europeană de plată. ▪ cererile cu valoare redusă (NCPC)	▪ explicația, ▪ exercitiul, ▪ problematizarea, ▪ studiul de caz.
4	Protectia consumatorului	▪ Cadrul legislativ specific ▪ Reguli speciale în materie procesuală ▪ Clauzele abuzive ▪ Legea 193/2000 ▪ Clauzele abuzive în contractele bancare ▪ Contractele încheiate cu consumatorii ▪ Aspecte de drept material și procesual specifice.	▪ conversația, ▪ explicația, ▪ exercitiul, ▪ problematizarea, ▪ studiul de caz.
5	Insolvența persoanei fizice	▪ Cadrul legislativ specific ▪ Reguli speciale în materia insolvenței persoanei fizice	▪ conversația, ▪ explicația, ▪ exercitiul, ▪ problematizarea, ▪ studiul de caz.

Cerințe minime de informare și documentare:

- slide-uri și module e-learning

Bibliografie:

1. Tratatate:

- Smaranda Angheni, Drept comercial profesioniștii-comercianți, Ed. CH Beck, 2013
- V. Nemes, Drept comercial, Ed. Hamangiu, 2012
- Stanciu Cărpănu, Drept comercial, Ed. CH Beck, 2012
- Flavius Baiaș s.a., Noul Cod civil, C.H. Beck, Note, Corelații, Explicații, Ed. CHBeck, 2012
- G. Boroi, L. Stănculescu, Institutii de drept civil, Ed. Hamangiu, 2012
- Gheorghe Piperea, Profesionistul. Întreprinderea, Ed. CHBeck, 2012
- I. Turcu, Vânzarea în Noul Cod civil, Ed. CH Beck, 2011
- Gheorghe Piperea, Introducere în dreptul contractelor profesionale, Ed. CH Beck, 2011
- Tudorache, Mihaela, Contractul încheiat prin mijloace electronice în reglementarea Noului Cod civil, Ed. CH Beck, 2013

2. Articole:

- Irina Sferdian, Patrimoniul profesional individual afectat desfășurării unei profesii liberale în reglementarea Codului civil (Legea nr.287/2009)
- Gheorghe Piperea, Concepția monistă a noului Cod civil: intenția și realitatea
- Gheorghe Piperea, Dreptul civil comercial- specie a dreptului civil, Editorial, Curierul judiciar nr. 7-8/2011
- Smaranda Angheni, Drept comercial, între traditionalism și modernism, Editorial, Curierul judiciar nr. 9/2010
- Stanciu Cărpănu, Dreptul comercial în condițiile Noului Cod Civil, Editorial, Curierul judiciar nr. 10/2010
- Cristina Zamsa, Impreviziunea în lumina legii de aplicare a noului Cod civil. Reflectarea noii concepții asupra contractului, RRDA 5/2011
- V. Pătulea, Revizuirea judiciară a sumelor stabilite prin clauzele penale, RRDA 3/2012

3. Culegeri de practică:

- Cătălin Gabriel Bădoiu, Cristina Cucu, Obligațiile comerciale, Ed. Hamangiu, 2011
- Ana-Maria Mateescu, Daunele-interese în materie comercială, Ed. Hamangiu, 2011
- Manuela Tăbăras, Daune-interese. Dobânzi. Penalități. Răspundere contractuală, Ed. CH Beck, 2010
- A. Pena, Somația de plată, Ed. CH Beck, 2008
- A. Pena, Garantarea obligațiilor, Ed. CH Beck, 2006
- I. Deleanu, Ghe.Buta, Procedura somației de plată, Doctrină și jurisprudență, Ed. CH Beck, 2006
- Cristina Cucu, Cătălin Gabriel Bădoiu, Somația de plată în materie comercială, Ed. Hamangiu, 2006
- Beatrice Mischie, Drept bancar, Ed. CH Beck, 2010

DREPT PENAL SI DREPT PROCESUAL PENAL

Drept penal și drept procesual penal

Nr. seminar	Domeniu de formare	Tematică
1	Drept penal	Prezentarea grupei și a formatorului. Evaluarea inițială a participanților. Prezentarea programei. ▪ Cadrul general al procesului penal. Acțiunea penală și acțiunea civilă în procesul penal. Competența organelor judiciare. Abținerea și recuzarea. ▪ Aplicarea legii penale mai favorabile în mod global.
2, 3	Drept penal, Drept procesual penal	▪ Judecătorul de drepturi și libertăți și atribuțiile sale. Încuviințarea sau autorizarea unor procedee probatorii. Măsurile preventive. Măsurile de siguranță și asiguratorii. ▪ Elemente de management al dosarului (case management). ▪ Infracțiunea. Culpă, intenție, intenție depășită. Actele preparatorii, tentativa, infracțiunea fapt consumat, infracțiunea fapt epuizat. Unitate și pluralitate de infracțiuni. Participația penală. Cauze justificative. Cauze de neimputabilitate. ▪ Cauze care înlătură răspunderea penală. Cauze care înlătură executarea pedepsei.
4, 5	Drept penal, Drept procesual penal	▪ Judecătorul de cameră preliminară și atribuțiile sale. Plângerea împotriva soluției procurorului. Redeschiderea urmăririi penale. Nulitățile. Procedura camerei preliminare. Procedura prev. de art. 549/1 C.p.p. ▪ Elemente de management al dosarului (case management). ▪ Individualizarea pedepselor. Individualizarea executării pedepselor.

		▪ Înţelesul unor termeni şi expresii în legea penală.
6, 7, 8, 9	Drept penal, Drept procesual penal	▪ Judecata în primă instanţă. Garantarea drepturilor părţilor şi persoanei vătămate în cursul judecăţii. Judecata în cazul recunoaşterii învinuirii. Cercetarea judecătorească. Hotărârea. ▪ Elemente de management al dosarului (case management). ▪ Infracţiuni contra patrimoniului. ▪ Infracţiuni de fals. ▪ Infracţiuni contra persoanei. ▪ Infracţiuni la regimul circulaţiei rutiere.
10	Drept penal, Drept procesual penal	▪ Căile de atac. Contestatia. Căile de atac extraordinare de retractare. ▪ Infracţiuni de serviciu. ▪ Infraţiuni conexe evaziunii fiscale
11	Drept penal, Drept procesual penal	▪ Proceduri speciale. Acordul de recunoaştere a vinovăţiei. Reabilitarea. Contestaţia privind durata procesului penal. ▪ Elemente de management al dosarului (case management). ▪ Tulburarea ordinii şi liniştii publice. Încăierarea. Ultrajul. ▪ Abandonul de familie. Nerespectarea măsurilor privind încredinţarea minorului.
12	Drept penal, Drept procesual penal	▪ Minoritatea. Aspecte de drept penal şi procesual penal. ▪ Persoana juridică. Aspecte de drept penal şi procesual penal. ▪ Elemente de management al dosarului (case management).
13, 14	Drept penal, Drept	▪ Executarea hotărârilor penale.

	procesual penal	▪ Elemente de management al dosarului (case management). ▪ Infracțiuni la regimul drepturilor de proprietate intelectuală. ▪ Infracțiunile silvice. Infracțiuni la regimul vânătorii și pescuitului. Infracțiuni prevăzute de Codul vamal. Contrabanda ▪ Infracțiuni contra înfăptuirii justiției
15	Drept penal, Drept procesual penal	<i>Recapitularea cunoștințelor. Evaluarea finală a participanților judecători. Evaluarea intermediară a participanților procurori.</i>

NOTĂ

Temele și problemele indicate în planul de seminar se studiază de către participanți anterior seminarului, pentru pregătirea teoretică a acestuia.

În cursul seminarului se vor efectua cu precădere activități cu caracter practic (redactarea de acte, rezolvarea de spețe).

Aspectele teoretice se vor discuta doar în măsura în care au primit răspunsuri diferite în practica judiciară (probleme de practică neunitară) ori există întrebări/nelămuriri din partea participanților.

DREPTUL UNIUNII EUROPENE

Dreptul Uniunii Europene

Nr. seminar	Domeniu de formare	Tematică
1	Instanțele naționale și Curtea de Justiție a Uniunii Europene	A. Cooperarea judecătorilor naționali cu Curtea de Justiție – art. 267 TFUE (fost 234 TCE) 1. Interpretarea dreptului Uniunii Europene și aprecierea validității actelor instituțiilor unionale a) Trimiterea de către judecătorul național a cererii preliminare: ▪ noțiunea de "instanță" ▪ exercitiul funcției jurisdicționale ▪ caracterul facultativ sau obligatoriu al trimiterii ▪ pronunțarea trimiterii ▪ stadiul procedurii în care intervine trimiterea ▪ prezentarea și conținutul hotărârii de trimitere ▪ regimul juridic al hotărârii de trimitere b) Judecarea cererii de Curtea de Justiție: ▪ procedura în fața Curții de Justiție ▪ exercitarea de Curte a competenței sale ▪ hotărârea Curții de Justiție – autoritatea hotărârii și efectele în timp

Nr. seminar	Domeniu de formare	Tematică
		c) Particularități ale hotărârii vizând validitatea actelor instituțiilor. d) procedura preliminară de urgență.
2, 3	Cooperarea judiciară în materie civilă	- De la Convenția de la Bruxelles la Spațiul de libertate, securitate și justiție. Evoluția cooperării judiciare. Cooperarea judiciară în materie civilă după intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona. Instrumente juridice în materia cooperării judiciare civile. - Regulamentul (CE) nr.1393/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 noiembrie 2007 privind notificarea sau comunicarea în statele membre a actelor judiciare și extrajudiciare în materie civilă și comercială - Regulamentul (CE) nr. 2201/2003 al Consiliului privind competența, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie matrimonială și în proceduri privind răspunderea părintească și de abrogare a Regulamentului nr. 1347/2000 (Regulamentul Bruxelles II bis) - Regulamentul (UE) nr. 1259/2010 al Consiliului de punere în aplicare a unei forme de cooperare consolidată în domeniul legii aplicabile divorțului și separării de corp - Regulamentul (CE) nr. 4/2009 al Consiliului din 18 decembrie 2008 privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor și cooperarea în materie de obligații de întreținere - Protocolul de la Haga din 23.11.2007 privind legea aplicabilă obligațiilor de întreținere
4	Cooperarea judiciară în materie penală	- Mandatul european de arestare - Principiul ne bis in idem

Nr. seminar	Domeniu de formare	Tematică
		▪ Recunoașterea și executarea sancțiunilor financiare

DREPTURILE OMULUI

Drepturile omului

Nr. seminar	Domeniu de formare	Tematică	Metode de formare/ Jurisprudență discutată la seminar
1	Introducere în Convenția Europeană a Drepturilor Omului	1. Convenția (istoric/geneză și evoluție, ratificarea de către România). Consiliul Europei. Curtea Europeană a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Comitetul Miniștrilor și executarea hotărârilor CEDO. Efectele hotărârilor pronunțate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului 2. Procedura în fața Curții Europene a Drepturilor Omului. Modalitatea de sesizare și circuitul cererii; Tipuri de soluții ce pot fi dispuse. Cum arată și cum se completează cererea (posibil exercițiu de completare). Criterii de admisibilitate ale cererii- detaliat pe fiecare criteriu, cu excepțiile identificate în jurisprudență. Protocolul 14. 3. Competența Curții: personală (calitatea de victimă)/materială /temporală /teritorială) 4. Modalitate de citire a hotărârii – explicații privind modalitatea de redactare a hotărârilor și informațiile identificate în fiecare secțiune 5. Exercițiu de căutare HUDOC 6. Articolele 11 și 20 din Constituție. 7. Aspecte privind corelarea dreptului intern cu CEDO – aplicabilitate directă, interpretare conformă	La acest seminar se va distribui manualul „CEDO pe surse...” redactat în cadrul INM.
	Articolul 6 latura penal (sesiune de	1. Articolul 6 din CEDO – latura civilă și latura penală	▪ Pop c. României 28/06/2011

Nr. seminar	Domeniu de formare	Tematică	Metode de formare/ Jurisprudență discutată la seminar
	1,5 h) Drept contravențional	2. Articolul 6, latura penală în materie contravențională (prevederea de legea națională, natura faptei, natura sancțiunii) 3. Administrarea probelor 4. Prezumții de fapt și de drept, prezumția de nevinovăție 5. Discutarea unor cauze CEDO în materie contravențională împotriva României	▪ Anghel c. României 13/09/2007 ▪ Gheorghe c. României 3/04/2012 ▪ Albert c. României 26/01/2010
2	Articol 6 Convenție – Dreptul la un proces echitabil în materie civilă	1. Art 6 CEDO. Aspecte generale. Aplicabilitatea art. 6 „contestație asupra drepturilor și obligațiilor cu caracter civil” 2. Garanții generale în cuprinsul art. 6 CEDO – a. Tribunal independent b. Imparțialitatea instanței de judecată c. Publicitate d. Contradictorialitatea/egalitatea armelor e. Durata rezonabilă a procedurilor f. Motivarea hotărârilor judecătorești g. Securitatea raporturilor juridice i. Căi extraordinare de atac ii. Aplicarea retroactivă a unor norme legale noi	▪ Micallef c. Maltei, 15.10.2009 ▪ Glod c. României, 16.09.2003 ▪ Lupas s.a c. României 14.12.2006 ▪ Androne c. României, 22.12.2004 ▪ Albina c. României, 28.04.2005 ▪ Lungoci c. României, 26.01.2006 ▪ Weissman c. României 24.05.2006 ▪ (dec) Leffer c. României 15.04.2014 ▪ Georgel și Georgeta Stoicescu c. României 26.07.2011 ▪ SC Raisa M. Shipping c. României 8.01.2013 ▪ Fundatia Camine Studenteti a Bisericii Reformate si Stanomirescu

Nr. seminar	Domeniu de formare	Tematică	Metode de formare/ Jurisprudență discutată la seminar
		iii. Divergențe de jurisprudență 3. Dreptul de acces la instanță. Aspecte introductive a. Restricții financiare - taxe judiciare de timbru și ajutorul public judiciar b. Restricții de ordin procedural. Etapa regularizării și dreptul de acces la instanță. c. Excepția inadmisibilității. Condițiile ingerinței în dreptul de acces garantat de art. 6 CEDO d. Probleme speciale în cauzele împotriva României în materia articolului 6 – drept de acces – aspecte civile. 4. Etapa executării silite și art. 6 civil – a) Aplicabilitatea art. 6 în procedurile execuționale. Tipologii de cauze analizate de CEDO în materia art. 6 civil – etapa executării silite b) Obligațiile statului în ipoteza în care este debitor. Cazul particular al executării silite privind sumele prevăzute în titluri executorii având ca obiect acordarea de drepturi salariale personalului din sectorul bugetar c) Obligațiile statului în ipoteza în care debitor este un privat. Obligații pozitive Problematica cauțiunii în procedurile execuționale din	c. Romaniei, 7.01.2014 ▪ Burdov c Rusiei (nr 2) din 15.01.2009 ▪ (Dec) Dumitru s.altii c Romaniei 4.09.2012 ▪ Ruianu c. Romaniei 17.06.2003

Nr. seminar	Domeniu de formare	Tematică	Metode de formare/ Jurisprudență discutată la seminar
		prisma dreptului de acces	
3	Articolul 6 – dreptul la un proces echitabil Articolul 8 latura penală	Art 6 CEDO. Aspecte generale. Sfera de aplicare. Elemente comune pentru civil și penal. Acuzație în materie penală. Definiție. Criterii de stabilire a caracterului „penal” – cum se face evaluarea individuală a criteriilor și cum le analizăm cumulat. Reluare de la seminarul 1, contravențional. Prezumția de nevinovăție – art. 6 par. 2 Convenție. Garanții specifice în materie penală: dreptul de informare, timpul pentru pregătirea apărării, dreptul la apărare, egalitatea de arme, dreptul la interpret, dreptul de a propune probe și de a examina martori. Articolul 8 în latura penală: Aplicarea în materie penală: discuții incriminări ce țin de viața privată – violare de domiciliu, violarea secretului corespondenței, violarea vieții private, infracțiuni săvârșite prin presă, calomnia, insulta, hărțuirea, infracțiunile la viața sexuală (raportat la obligațiile de protejare a victimelor și publicitate), interceptările neautorizate.	▪ Samoila și Cionca c. României 4.03.2008 ▪ Diacenco c. României 7.02.2012 ▪ Al-Khawaja și Tahery c. Regatului Unit 15.12.2011 ▪ Bulfinsky c. României 1.06.2010 ▪ Gafgen c. Germaniei 1.06.2010 ▪ Bannikova c. Rusiei 4.11.2010 ▪ Salduz c. Turciei, Mare camera 27.11.2008 ▪ Adrian Constantin c. României 12.04.2011 ▪ Didu c. României 14.04.2009 ▪ Beraru c. României, 18.03.2014 ▪ Văduva c. României, 25.02.2014 ▪ Șandru c. României 15.10.2013 ▪ Dumitru Popescu c. României (nr. 2) 26.04.2007 ▪ Varga c. României 1.04.2008 ▪ Mancevschi c. Moldovei 7.10.2008

Nr. seminar	Domeniu de formare	Tematică	Metode de formare/ Jurisprudență discutată la seminar
			Botea c. României 10.12.2013
4	Articolul 5 din Convenție – Dreptul la libertate și siguranță	1. Structura art. 5 CEDO. Prezentarea cazurilor limitative în care este permisă privarea de libertate. Standard național vs. standard convențional, subsidiaritate. 2. Privarea de libertate – definirea noțiunii, stabilirea criteriilor de determinare. Discuții privind aspectele legate de consimțământ, spațiu și durată 3. Articolul 5 par. 1 lit. b din Convenție. Conținut articol. 4. Articolul 5 par. 1 lit. c din Convenție. Conținut articol. 5. Garanții impuse de art. 5 par. 3 Convenție 6. Aplicare raportat la dreptul intern. Identificare standard pe dreptul intern. Identificare condiții suplimentare cerute de legea internă. Cum integrăm art 5 CEDO în procedura internă 7. Obligațiile autorităților naționale. Măsuri alternative. 8. Dispozițiile privitoare la dreptul la viață și interzicerea torturii. Conținutul articolelor, modul de redactare, calificarea drepturilor, derogări permise 9. Structura drepturilor protejate: aspectele materiale și aspectele procedurale ce intră în	▪ Creanga c. României (ambele hotărâri) din 15.06.2010, 23.02.2012 ▪ Tarau c. României 24.02.2009 ▪ Calmanovici c. României 1.07.2008 ▪ Tase c. României 10.06.2008 ▪ Becciev c Rep. Moldova 4.10.2005. ▪ Soare ș.a. c. României 22.02.2011 ▪ Sâncrăian c. României 14.01.2014 ▪ Raducu c. României 21.04.2009 ▪ C.B. c. României 20.04.2010 ▪ Cristian Teodorescu c. României 19.06.2012 ▪ Bursuc c. României din 12.10.2004 ▪ Carabulea c. României 13.07.2010 ▪ Soare ș.a .c. României 22.02.2011 ▪ Larie ș.a. c. României 25.03.2014 ▪ C.A.S. și C.S c. României 20.03.2013

Nr. seminar	Domeniu de formare	Tematică	Metode de formare/ Jurisprudență discutată la seminar
		componența articolelor 10. Conținutul art. 2 Convenție – aspecte materiale. Întinderea dreptului, aspecte ce intră sub incidența art 2 Convenție. 11. Conținutul art. 3 Convenție- aspecte materiale. Aplicabilitate în diferite situații, sfera de cuprindere a dreptului, aspecte ce intră sub incidența art 3 Convenție (detaliere în ceea ce privește condiții detenție, malpraxis, morți suspecte) 12. Noțiunile de tortură, tratamente degradante, tratamente inumane, pedepse degradante, pedepse inumane. Definirea și stabilirea modalității de delimitare a noțiunilor. Criterii avute în vedere. 13. Obligațiile statelor în ceea ce privește protejarea drepturilor garantate de art. 2 și art. 3 CEDO 14. Standardul de probă și răsturnarea sarcinii probei în problemele legate de art. 2 și art. 3 din Convenție 15. Anchetă efectivă. Definire concept. Criterii prin care se determină caracterul efectiv al anchetei. 16. Probleme speciale în cauzele împotriva României pe articolele 2, 3, 6 și 8 penal	▪ Calmanovici c. României 1.07.2008 ▪
5	Articolul 10 din Convenție –	1. Sfera noțiunii de libertate de exprimare. Informații de interes public.	▪ Monory c. României 5.04.2005

Nr. seminar	Domeniu de formare	Tematică	Metode de formare/ Jurisprudență discutată la seminar
	libertatea de exprimare Articolul 8 din Convenție – dreptul la viață privată, de familie, domiciliu și corespondență	2. Distincția judecări de valoare-fapte. Interesul distincției. 3. Proba verității 4. Limitări ale dreptului prevăzut de art. 10. Condițiile ingerințelor în dreptul garantat de art. 10 Probleme speciale în cauzele împotriva României în materia articolului 10 și interacțiunea cu articolul 8 din Convenție. Art. 8 – protecția vieții de familie 5. Sfera noțiunii autonome viața de familie. Obligații negative și pozitive specifice care revin statelor în această materie 6. Limitări ale dreptului prevăzut de art. 8. Condițiile ingerințelor în dreptul garantat de art. 8 7. Probleme speciale în cauzele împotriva României în materia articolului 8 din Convenție. Art. 8 – dreptul la protecția demnității. Viață privată. 8. Sfera noțiunii de viață privată. Dreptul la demnitate 9. Limitări ale dreptului prevăzut de art. 8. Condițiile ingerințelor în dreptul garantat de	▪ Lafargue c. României 13.07.2006 ▪ Amanalachioai c. României 26.05.2009 ▪ Ostace c. României 25.02.2014 ▪ A.M.M. c. României 14.02.2012 ▪ Cășuneanu c. României, 16.04.2013 ▪ Csoma c. României 15.01.2013 ▪ Petrina c. României 14.10.2008 ▪ Lavric c. României 14.01.2014 ▪ Cumpăna și Mazare c. României, Mare Camera 17.12.2004 ▪ Frasila și Ciocarlan c. României 10.05.2012 ▪ Bucur și Toma c. României 8.01.2013 ▪ Dumitru împotriva României, 1.06.2010 ▪ Von Hannover c. Germaniei din 24.06.2004, Von Hannover c. Germaniei (nr.2) din 7.02.2012 ▪ Axel Springer Ag c. Germaniei, Mare Camera, 7.02.2012

Nr. seminar	Domeniu de formare	Tematică	Metode de formare/ Jurisprudență discutată la seminar
		art. 8 10. Probleme speciale în cauzele împotriva României în materia articolului 8 din Convenție.	▪ Andreescu c. României 8.10.2010
6	Dreptul la respectarea bunurilor sale Articolul 13 – dreptul la un remediu efectiv. Articolul 14 – interzicerea discriminării	Articolul 1 din Primul Protocol Adițional - protecția proprietății a) Noțiunea autonomă de bun. Conținutul protecției dreptului de proprietate. b) Privarea de proprietate. Condițiile privării de proprietate c) Controlul folosinței bunurilor. d) Probleme speciale în cauzele împotriva României în materia articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție în contextul legislației cu caracter reparator Aspecte introductive art. 13, 14 a) Sfera de aplicabilitate a dreptului la un remediu efectiv. Natura specifică a acestui drept. Corelații cu alte mijloace procedurale b) Dreptul la un remediu efectiv pentru durata nerezonabilă a procedurilor c) Sfera de aplicabilitate a dreptului la nediscriminare. Motivele de discriminare. Criteriile de discriminare. Tipologii de cauze în materia art. 13, art. 14 împotriva României.	▪ Buzescu c. României 24.05.2005 ▪ Paduraru c. României 1.12.2005 ▪ Radovici și Stănescu c. României 2.11.2006 ▪ Bock și Palade c. României 15.02.2007 ▪ Maria Atanasiu ș.a c. României 12.10.2010 ▪ Vergu c. României 11.01.2011 ▪ Cernea c. României (decizie) 31.05.2011 ▪ Preda și alții c. României 29.04.2014 ▪ Bucias c. României 1.07.2014 ▪ Braniste c. României 5.11.2013 ▪ Abramiuc c. României 24/02/2009 ▪ Stelian Rosca c. României 04/06/2013 ▪ Beian c. României 06/12/2007

Nr. seminar	Domeniu de formare	Tematică	Metode de formare/ Jurisprudență discutată la seminar
			▪ Stoica c. României 04/03/2008. ▪ Iacov Stanciu c. României, 24/07/2012 ▪ Vlad ș.a. c. României 26.11.2013 ▪ Centru de Resurse Juridice în numele Valentin Campeanu c. României 17.07.2014

ETICĂ ȘI ORGANIZARE JUDICIARĂ

Etică și organizare judiciară

Obiective generale ale disciplinei:

- cunoașterea drepturilor și obligațiilor magistratului;
- cunoașterea limitelor drepturilor magistratului;
- conștientizarea naturii activității de magistrat-serviciu public;
- cunoașterea consecințelor activităților neconforme cu legile, regulamentele și codul deontologic.

Nr. seminar	Unitate tematică	Metode de formare orientative
1	Organizarea judiciară; cariera judiciară;	▪ prezentare interactivă; ▪ prezentare power point; ▪ studiu de caz; ▪ joc de rol; ▪ lucru pe grupe.
2	Independența și imparțialitatea magistraților	
3	Interdicții, incompatibilități și conflicte de interese – aspecte teoretice și jurisprudență	
4	Îndatoririle profesionale ale magistraților și respectarea supremației legii – jurisprudență în materie disciplinară; procedura disciplinară și deontologică	
5	Onoarea și demnitatea profesiei de magistrat – aspecte teoretice și jurisprudență	

Cerințe minimale de informare și documentare:

- legislație internă,
- documente internaționale,
- jurisprudență CEDO,
- jurisprudență Secțiilor Consiliului Superior al Magistraturii și a Înaltei Curți de Casație și Justiție, în materie disciplinară.

DEZVOLTAREA ABILITĂȚILOR DE COMUNICARE

Dezvoltarea abilităților de comunicare

Prezentare generală

Cursul, cu un pronunțat caracter practic, își propune să ofere cursanților ocazia de a-și evalua și îmbunătăți abilitățile de comunicare, prin trecerea în revistă a celor mai relevante contexte în care vor fi chemați să comunice, în cadrul vieții lor profesionale și nu numai. De asemenea, se are în vedere aplicarea celor mai moderne teorii ale comunicării în contexte profesionale, pe palierul comunicării interne și externe.

Obiective generale:

La sfârșitul cursului trebuie să fie capabili:

- să pună în practică cunoștințele teoretice asimilate pe parcursul cursului;
- să își dezvolte abilitățile de comunicare ;
- să cunoască și să respecte cerințele comunicării eficiente în activitatea desfășurată în cadrul sistemului judiciar;
- în ansamblu, să dea dovadă de deschidere și transparență în raport cu mediul extern instanțelor și parchetelor
- să-și îmbunătățească strategiile de abordare a contactelor profesionale prin intermediul comunicării cu persoanelor implicate în derularea procedurilor judiciare

Evaluare

Evaluarea activității cursanților va fi realizată printr-o apreciere continuă a abilităților lor, desfășurată pe întreaga perioadă a derulării cursului, cu o un accent special plasat asupra îmbunătățirii nivelului inițial din perspectiva nevoilor societății, ale sistemului judiciar și ale participanților la derularea acestor proceduri.

Nr. crt	Tema	Detalierea conținutului	Timp lucru	Metode didactice pedagogice	Resurse utilizate
1.	Comunicare generalități	▪ Exercițiu de intercunoaștere, reguli de lucru în grup, formularea așteptărilor. ▪ Definirea comunicării.	2 ore	▪ Asalt de idei ▪ Exercițiu demonstrativ	Flip-chart

		▪ Un model al comunicării. ▪ Comunicarea interpersonală, verbală, non-verbală, para-verbală.		▪ Exercițiu experiențial ▪ Mini-prelegere ▪ Discuții	Video proiector
2.	Comunicarea non verbală	▪ Funcțiile și disfuncțiile comunicării non verbale ▪ Gesturile ▪ Postura ▪ Expresiile faciale ▪ Proxemica ▪ Vestimentația ▪ Recomandări privind comunicarea non verbală	2 ore	▪ Mini-prelegere ▪ Discuții ▪ Exerciții experiențiale	Tablă Fișe de lucru Materiale multiplicat Flip-chart
3.	Comunicarea verbală. Asertivitatea	▪ Importanța autocunoașterii. Comunicarea între verbal și non verbal. Tipologiile comunicării verbale: orală și scrisă. Reguli și strategii de comunicare verbală eficientă. ▪ Conceptul de asertivitate. Cum se comunică asertiv? – Aserțiunea de tip EU ▪ Asertivitatea în relația cu justițiabilii. ▪ Analiză comparativă a 3 tipuri de comportament: ostil, asertiv și pasiv. Elemente non verbale specifice celor 3 tipuri de comportament. Aplicații. Rezolvarea unor situații tipice. Elemente de savoir faire. Cum să refuzi politicos.	3 ore	▪ Exercițiu experiențial ▪ Discuții ▪ Prezentare	Video proiector Tablă Fișe de lucru Video proiector Materiale multiplicat Tablă

4.	Bariere în comunicare	▪ Tipuri de bariere în comunicare (zgomotul, limbajul, percepțiile, prejudecățile și stereotipurile, stresul, distorsiunile în lanț, invadarea spațiului personal). Bariere interne și bariere externe în comunicare. ▪ Încrederea interpersonală ▪ Percepția. Distorsiuni de percepție (Stereotipia, efectul de halou, Apărarea în fața percepției, Proiectarea) ▪ Identificarea unor strategii de depășire a blocajelor de comunicare	3 ore	▪ Asalt de idei ▪ Exercițiu ▪ Discuție ▪ Joc de rol	Fișe de lucru Flip-chart Video proiector Tablă
5	Ascultarea activă	▪ Considerente teoretice. Conceptul de ascultare activă. Ascultare și pseudo-ascultare; blocaje în ascultare ▪ Proceduri ale ascultării active: informarea; furnizarea feedback-ului interlocutorului în vederea obținerii unei confirmări; raportarea adecvată la iritarea interlocutorului. ▪ Sugestii pentru ascultarea activă. ▪ Elemente de savoir faire. Greșeli frecvente în ascultarea activă. ▪ Corespondențe între comunicarea nonverbală și blocajele în ascultare.	3 ore	▪ Prelegere interactivă ▪ Discuție ▪ Exerciții ▪ Joc de rol ▪ Exerciții practice	Fișe de lucru Tablă Materiale multiplicat. Fișe de lucru Flip-chart
6	Comunicare internă	▪ Tehnici de interviu. Tipologia întrebărilor. Avantaje și riscuri. ▪ Întrebările deschise și închise. Tipuri de întrebări persuasive. ▪ Tipologia interlocutorilor cu accent pe specificul activității profesionale (relații instituționale de pe verticală și orizontală, raporturi pe orizontală cu magistrați, avocați-	3 ore	▪ Lucru în grup ▪ Simulare ▪ Discuție ▪ Feed back	Video proiector Tablă

		consilieri juridici, parti in proceduri judiciare, specialisti in domeniul judiciar) ▪ Comunicarea cu persoane dificile. Tipologii de persoane dificile și strategii de relaționare cu acestea. ▪ Rezolvarea dificultăților în comunicare. Agresivitatea acceptabilă versus agresivitatea inacceptabilă. Solicitățile. Mulțumirile. Situațiile de comunicare verbală excesivă.			Fișe de lucru
7	Comunicare internă	▪ Introducere în comunicarea internă. Concept și caracteristici. Comportamente care ameliorează comunicarea în context organizațional. ▪ Se va particulariza mesajul în raport de specificul activității magistratului la fiecare dintre temele cursului. ▪ Comunicarea în interiorul instanței și al parchetului, între judecători, între procurori, sau între judecători și procurori. ▪ Identificarea unor strategii de depășire a blocajelor de comunicare internă. Comunicarea cu personalul auxiliar. Comunicarea cu avocații ▪ Tipologia comportamentelor. ▪ Stiluri de comunicare.	3 ore	▪ Asalt de idei ▪ Exercițiu ▪ Joc de rol ▪ Discuții ▪ Studiu de caz	
8.	Conflictul	▪ Tipologia conflictelor ▪ Etapele escaladării conflictelor ▪ Reguli pentru soluționarea constructivă a conflictelor ▪ Stiluri și tactici de negociere a conflictelor	3 ore	▪ Lucru în grup ▪ Discuții. ▪ Joc de rol ▪ Studiu de caz	
9.	Abilități de comunicare în	▪ Nevoia de comunicare externă. Factorii interesați. Tipologie.	2 ore	▪ Lucru în grup	Fișe de lucru

	ședința de judecată Comunicare externă. Comunicarea cu publicul și cu presa	▪ Canale de comunicare. Specificul comunicării cu justițiabili. ▪ Complexitatea relației cu cetățeanul „receptor”. Liberul acces al cetățenilor la informațiile publice. ▪ Comunicarea cu societatea civilă – necesitate socială în contextul exercițiului democratic ▪ Comunicarea cu presa ▪ Funcționarea Birourilor de Informare și Relații Publice ▪ Instrumente de comunicare cu presa (comunicatul de presă, conferința de presă, declarația de presă, drept la replica, interviul, anunțul, întâlniri informale). Aplicații. ▪ Gestionarea situațiilor de criză ▪ Ghidul de bune practici mass-media-justiție ▪ Măsuri în vederea apărării reputației magistraților ▪ Mijloace moderne de comunicare: internetul.		▪ Exercițiul ▪ Joc de rol ▪ Discuție dirijată ▪ ▪ Studiu intensificat. ▪ Brosuri, link-uri site CSM, INM, SNG ▪ Feed back	Tablă Materiale multiplicate. Fișe de lucru Flip-chart
--	--	---	--	---	--

CRIMINALISTICĂ

Criminalistică

Nr. seminar	Unitate tematică
1	▪ Efectuarea cercetării la fața locului. Tehnici moderne de efectuare a cercetării la fața locului
2	▪ Dispunerea și efectuarea expertizelor și constatărilor tehnico-științifice. Raportul de expertiză/constatare tehnico-științifică

Metode didactice:

- prezentări în Power Point
- discuții interactive
- prezentare cazuistică

Materiale didactice:

- copii ale unor acte de urmărire penală
- formulare tipizate
- DVD conținând aspecte practice

MEDICINĂ LEGALĂ

Medicină legală

Nr. seminar	Unitate tematică
1	1. Structura rețelei medico-legale.
	2. Competența în medicina legală: 2.1. competența teritorială; 2.2. competența funcțională.
	3. Participarea expertului recomandat la efectuarea expertizei medico-legale în conformitate cu dispozițiile procesual penale și normele elaborate de Consiliul superior de medicină legală.
	4. Consiliul superior de medicină legală
2	5. Expertiza medico-legală psihiatrică: 5.1. discernământ – competență psihică în ecuația responsabilității juridice; 5.2. obiectivele expertizei medico-legale psihiatrice; 5.3. componența comisiei medico-legale psihiatrice; 5.4. concluziile evaluării medico-legale psihiatrice; 5.5. documentele medico-legale.
	6. Expertiza medico-legală traumatologică a persoanei: 6.1. obiectivele expertizei medico-legale; 6.2. criteriile de estimare a gravității unui traumatism asupra persoanei; 6.3. documentele medico-legale.
	7. Expertiza medico-legală pentru stabilirea stării de boală a unei persoane condamnate sau aflate în cursul desfășurării procesului penal: 7.1. componența comisiei medico-legale;

	7.2. competența teritorială și funcțională; 7.3. obiectivele expertizei medico-legale; 7.4. raport de expertiză medico-legală.
--	---

PROCURORI

DREPT PENAL ȘI DREPT PROCESUAL PENAL

Drept penal și drept procesual penal

Nr. seminar	Domeniu de formare	Tematică
1	Drept penal	Prezentarea grupei și a formatorului. Evaluarea inițială a participanților. Prezentarea programei. - Cadrul general al procesului penal. Acțiunea penală și acțiunea civilă în procesul penal. Competența organelor judiciare. Abținerea și recuzarea. - Aplicarea legii penale mai favorabile în mod global.
2, 3	Drept penal, Drept procesual penal	- Judecătorul de drepturi și libertăți și atribuțiile sale. Încuviințarea sau autorizarea unor procedee probatorii. Măsurile preventive. Măsurile de siguranță și asiguratorii. - Elemente de management al dosarului (case management). - Infracțiunea. Culpă, intenție, intenție depășită. Actele preparatorii, tentativa, infracțiunea fapt consumat, infracțiunea fapt epuizat. Unitate și pluralitate de infracțiuni. Participația penală. Cauze justificative. Cauze de neimputabilitate. - Cauze care înlătură răspunderea penală. Cauze care înlătură executarea pedepsei.
4, 5	Drept penal, Drept procesual penal	- Judecătorul de cameră preliminară și atribuțiile sale. Plângerea împotriva soluției procurorului. Redeschiderea urmăririi penale. Nulitățile. Procedura camerei preliminare. Procedura prev. de art. 549/1 C.p.p. - Elemente de management al dosarului (case management). - Individualizarea pedepselor. Individualizarea executării pedepselor. - Înțelesul unor termeni și expresii în legea penală.

6, 7, 8, 9	Drept penal, Drept procesual penal	▪ Judecata în primă instanță. Garantarea drepturilor părților și persoanei vătămate în cursul judecății. Judecata în cazul recunoașterii învinuirii. ▪ Cercețarea judecătorească. Hotărârea. ▪ Elemente de management al dosarului (case management). ▪ Infracțiuni contra patrimoniului. ▪ Infracțiuni de fals. ▪ Infracțiuni contra persoanei. ▪ Infracțiuni la regimul circulației rutiere.
10	Drept penal, Drept procesual penal	▪ Căile de atac. Contestația. Căile de atac extraordinare de retractare. ▪ Infracțiuni de serviciu. ▪ Infracțiuni conexe evaziunii fiscale
11	Drept penal, Drept procesual penal	▪ Proceduri speciale. Acordul de recunoaștere a vinovăției. Reabilitarea. ▪ Constația privind durata procesului penal. ▪ Elemente de management al dosarului (case management). ▪ Tulburarea ordinii și liniștii publice. Încăierarea. Ultrajul. ▪ Abandonul de familie. Nerespectarea măsurilor privind încredințarea minorului.
12	Drept penal, Drept procesual penal	▪ Minoritatea. Aspecte de drept penal și procesual penal. ▪ Persoana juridică. Aspecte de drept penal și procesual penal. ▪ Elemente de management al dosarului (case management).
13, 14	Drept penal, Drept procesual penal	▪ Executarea hotărârilor penale. ▪ Elemente de management al dosarului (case management).

		▪ infracțiuni la regimul drepturilor de proprietate intelectuală. ▪ infracțiunile silvice. Infracțiuni la regimul vânătorii și pescuitului. Infracțiuni prevăzute de Codul vamal. Contrabanda ▪ infracțiuni contra înfăptuirii justiției
15	Drept penal, Drept procesual penal	Recapitularea cunoștințelor. Evaluarea intermediară a participanților
16	Drept penal, Drept procesual penal	▪ Sesiizarea organelor de urmărire penală. Constituirea dosarului penal. ▪ Etapele urmăririi penale.
17-18	Drept penal, Drept procesual penal	▪ Supravegherea și efectuarea urmăririi penale – reguli și acte specifice. ▪ Exerciții practice de management al dosarului.
19	Drept penal, Drept procesual penal	▪ Soluțiile de netrimiteri în judecată. Clasarea. Renunțarea la urmărirea penală. ▪ Controlul ierarhic al actelor procurorului. Redeschiderea urmăririi penale.
20	Drept penal, Drept procesual penal	▪ Sesiizarea instanței. Rechemarea.
21	Drept penal, Drept procesual penal	▪ Sesiizarea instanței. Acordul de recunoaștere a vinovăției. ▪ Aplicarea legii penale mai favorabile în cursul urmăririi penale
22	Drept penal, Drept procesual penal	▪ Aspecte specifice ale activității procurorului privind: ✓ încuviințarea sau autorizarea unor procedee probatorii. ✓ măsurile preventive. ✓ măsurile de siguranță și asiguratorii.

23.	Drept penal, Drept procesual penal	▪ Aspecte specifice activității procurorului în procedura camerei preliminare. ▪ Probleme controversate din practica parchetelor.
24	Drept penal, Drept procesual penal	▪ Participarea procurorului la judecată. ▪ Declararea și motivarea cailor de atac. ▪ Probleme controversate din practica parchetelor.
25	Drept penal, Drept procesual penal	▪ Aspecte de cooperare judiciară internațională în materie penală specifice activității procurorului. ▪ Probleme controversate din practica parchetelor.
26	Drept penal, Drept procesual penal	Recapitularea cunoștințelor dobândite în a doua perioadă de formare. Evaluarea finală a participanților.

NOTĂ

1. Temele și problemele indicate în planul de seminar se studiază de către participanții anterior seminarului, pentru pregătirea teoretică a acestuia.

In cursul seminarului se vor efectua cu precădere activități cu caracter practic (redactarea de acte, rezolvarea de spețe).

Aspectele teoretice se vor discuta doar în măsura în care au primit răspunsuri diferite în practica judiciară (probleme de practică neunitară) ori există întrebări/nelămuriri din partea participanților.

2. Programarea atipică a dezbaterilor privind urmărirea penală se datorează componenței reduse numeric a grupeii de procurori.

DREPT CIVIL ȘI DREPT PROCESUAL CIVIL

Drept civil și drept procesual civil

Nr. seminar	Tema	Unitate tematica
1	Drept procesul civil	Competența
2	Drept procesul civil	Probele si excepțiile
3	Drept civil si drept procesul civil	Răspunderea civilă delictuală. Redactarea de concluzii scrise
4	Drept procesul civil	Formele participării procurorului în procesul civil

CRIMINALISTICĂ

Criminalistică

Nr. seminar	Unitate tematică
1	▪ Planificarea efectuării cercetărilor. Tehnica planificării anchetei. Tipuri de planuri de anchetă
2	▪ Tipologia investigării și ridicării principalelor categorii de urme – de contact, de sânge, de spermă, de păr, dactiloscopice, de încălțăminte, de pneuri, de muniție, de substanțe explozibile, de substanțe petroliere, de vopsea, de sol, de sticlă, de metal. Identificarea criminalistică.
3	▪ Efectuarea cercetării la fața locului. Consemnarea rezultatelor cercetării la fața locului. Tehnici moderne de efectuare a cercetării la fața locului
4	▪ Reguli de tactică referitoare la audierea persoanelor. Procedee de audiere. Consemnarea declarațiilor
5	▪ Reguli de tactică referitoare la efectuarea perchezițiilor și a ridicării de obiecte sau înscrisuri. Consemnarea rezultatelor acestora – procesul-verbal de percheziție/procesul-verbal de ridicare de obiecte sau înscrisuri
6	▪ Reguli de tactică referitoare la efectuarea altor procedee probatorii – confruntarea, identificarea persoanelor sau obiectelor, reconstituirea, fotografierea, ridicarea amprentelor. Consemnarea rezultatelor acestora în procese-verbale
7	▪ Dispunerea și efectuarea expertizelor și constatărilor tehnico-științifice. Raportul de expertiză/constatare tehnico-științifică
8	▪ Particularități ale cercetării unor cauze de competența parchetelor de pe lângă judecătorii – infracțiuni contra patrimoniului, infracțiuni contra siguranței circulației pe drumurile publice, infracțiuni de fals ▪ Tactica descoperirii bunurilor ce urmează să fie sechestrate
9	▪ Metodologia cercetării deceselor suspecte

Metode didactice:

- prezentări în Power Point
- discuții interactive

- prezentare cazuistică

Materiale didactice:

- copii ale unor acte de urmărire penală
- formulare tipizate
- DVD conținând aspecte practice

DREPTUL UNIUNII EUROPENE

Dreptul Uniunii Europene

Nr. seminar	Unitate tematică
1	1. Uniunea Europeană – organizare instituțională, izvoare, principii, acte 2. Procedura trimerilor preliminare
2	1. Mandatul european de arestare 2. Principiul ne bis in idem
3-4	1. Asistența juridică în materie penală (comisii rogatorii, notificare acte procedură, audiere videoconferință etc.) 2. Recunoașterea și executarea sancțiunilor financiare

DREPTURILE OMULUI

Drepturile omului

Nr. seminar	Tema	Unitate tematică	Metode de formare/ Jurisprudență discutată la seminar
1	Introducere în Convenția Europeană a Drepturilor Omului	1. Convenția (istoric/geneză și evoluție, ratificarea de către România). Consiliul Europei. Curtea Europeană a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Comitetul Miniștrilor și executarea hotărârilor CEDO. Efectele hotărârilor pronunțate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului 2. Procedura în fața Curții Europene a Drepturilor Omului. Modalitatea de sesizare și circuitul cererii; Tipuri de soluții ce pot fi dispuse. Cum arată și cum se completează cererea (posibil exercițiu de completare). Criterii de admisibilitate ale cererii- detaliat pe fiecare criteriu, cu excepțiile identificate în jurisprudență. Protocolul 14. 3. Competența Curții: personală (calitatea de victimă)/materială /temporală /teritorială) 4. Modalitate de citire a hotărârii – explicații privind modalitatea de redactare a hotărârilor și informațiile identificate în fiecare secțiune 5. Exercițiu de căutare HUDOC 6. Articolele 11 și 20 din Constituție. 7. Aspecte privind corelarea dreptului intern cu CEDO – aplicabilitate directă, interpretare conformă 8. Aspecte introductive legate de protecția	La acest seminar se va distribui manualul „CEDO pe surse...” redactat în cadrul INM. ▪ Buzescu c. României 24.05.2005 ▪ Paduraru c. României 1.12.2005 ▪ Radovici și Stănescu c. României 2.11.2006 ▪ Bock și Palade c. României 15.02.2007 ▪ Maria Atanasiu ș.a c. României 12.10.2010 ▪ Vergu c. României 11.01.2011 ▪ Cernea c. României (decizie) 31.05.2011

Nr. seminar	Tema	Unitate tematică	Metode de formare/ Jurisprudență discutată la seminar
		proprietăți	
		9. Probleme speciale în cauzele împotriva României în materia articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție în contextul legislației cu caracter reparator	
	Articolul 2 – dreptul la viață. Articolul 3 – interzicerea relelor tratamente. Latura materială – 2 h	1. Dispozițiile privitoare la dreptul la viață și interzicerea torturii. Conținutul articolelor, modul de redactare, calificarea drepturilor, derogări permise 2. Structura drepturilor protejate: aspectele materiale și aspectele procedurale ce intră în componența articolelor 3. Conținutul art. 2 Convenție – aspecte materiale. Întinderea dreptului, aspecte ce intră sub incidența art 2 Convenție. 4. Conținutul art. 3 Convenție- aspecte materiale. Aplicabilitate în diferite situații, sfera de cuprindere a dreptului, aspecte ce intră sub incidența art 3 Convenție. (detaliere în ceea ce privește condiții detenție, malpraxis, morți suspecte) 5. Noțiunile de tortură, tratamente degradante, tratamente inumane, pedepse degradante, pedepse inumane. Definirea și stabilirea modalității de delimitare a noțiunilor. Criterii avute în vedere.	▪ Bursuc c. României din 12.10.2004 ▪ Carabulea c. României 13.07.2010
2	Articolul 5 din Convenție – Dreptul la libertate și siguranță	1. Structura art. 5 CEDO. Prezentarea cazurilor limitative în care este permisă privarea de libertate. Standard național vs. standard convențional, subsidiaritate. 2. Privarea de libertate – definirea noțiunii, stabilirea	▪ Creanga c. României (ambele hotărâri) din 15.06.2010, 23.02.2012

Nr. seminar	Tema	Unitate tematică	Metode de formare/ Jurisprudență discutată la seminar
		criteriilor de determinare. Discuții privind aspectele legate de consimțământ, spațiu și durată 3. Articolul 5 par. 1 lit. b din Convenție. Conținut articol. 4. Articolul 5 par. 1 lit c din Convenție. Conținut articol. 5. Garanții impuse de art 5 par. 3 Convenție 6. Aplicare raportat la dreptul intern. Identificare standard pe dreptul intern. Identificare condiții suplimentare cerute de legea internă. Cum integrăm art 5 CEDO în procedura internă 7. Obligațiile autorităților naționale. Măsuri alternative.	▪ Tarau c. României 24.02.2009 ▪ Calmanovici c. României 1.07.2008 ▪ Tase c. României 10.06.2008 ▪ Becciev c Rep. Moldova 4.10.2005. ▪ Soare ș.a. c. României 22.02.2011 ▪ Sâncrăian c. României 14.01.2014 ▪ Raducu c. României 21.04.2009 ▪ C.B. c. României 20.04.2010 ▪ Cristian Teodorescu c. României 19.06.2012
3	Articolul 13 – dreptul la un remediu efectiv. Articolul 14 – interdicere discriminării. Aspecte introductive – 4 ore	1. Sfera de aplicabilitate a dreptului la un remediu efectiv. Natura specifică a acestui drept. Corelații cu alte mijloace procedurale 2. Dreptul la un remediu efectiv pentru durata nerezonabilă a procedurilor 3. Sfera de aplicabilitate a dreptului la nediscriminare. Motivele de discriminare. Criteriile de discriminare. 4. Tipologii de cauze în materia art. 13, art. 14 împotriva României.	▪ Abramiuc c. României 24/02/2009 ▪ Stelian Rosca c. României 04/06/2013 ▪ Beian c. României 06/12/2007 ▪ Stoica c. României 04/03/2008. ▪ Iacov Stanciu c. României, 24/07/2012 ▪ Vlad ș.a. c. României 26.11.2013 ▪ Centru de Resurse Juridice în numele Valentin Campeanu c.

Nr. seminar	Tema	Unitate tematică	Metode de formare/ Jurisprudență discutată la seminar
			României 17.07.2014
	Articolul 2 – dreptul la viață. Articolul 3 – interzicerea relelor tratamente. Articolul 8 latura penală	1. Obligațiile statelor în ceea ce privește protejarea drepturilor garantate de art. 2 și art. 3 CEDO 2. Standardul de probă și răsturnarea sarcinii probei în problemele legate de art. 2 și art 3 din Convenție 3. Anchetă efectivă. Definiere concept. Criterii prin care se determină caracterul efectiv al anchetei. 4. Articolul 8 în latura penală: Aplicarea în materie penală: discuții incriminări ce țin de viața privată – violare de domiciliu, violarea secretului corespondenței, violarea vieții private, infracțiuni săvârșite prin presă, calomnia, insulta, hărțuirea, infracțiunile la viața sexuală (raportat la obligațiile de protejare a victimelor și publicitate), interceptările neautorizate. 5. Probleme speciale în cauzele împotriva României pe articolele 2, 3, 6 și 8 penal	▪ Bursuc c. României din 12.10.2004 ▪ Carabulea c. României 13.07.2010 ▪ Soare ș.a .c. României 22.02.2011 ▪ Larie ș.a. c. României 25.03.2014 ▪ C.A.S. și C.S c. României 20.03.2013 ▪ Calmanovici c. României 1.07.2008 ▪ Dumitru Popescu c. României (nr. 2) 26.04.2007 ▪ Varga c. României 1.04.2008 ▪ Mancevschi c. Moldovei 7.10.2008 ▪ Botea c. României 10.12.2013
4	Articolul 6 – dreptul la un proces echitabil	1. Art 6 CEDO. Aspecte generale. Sfera de aplicare. Elemente comune pentru civil și penal. Acuzație în materie penală. Definiție. 2. Criterii de stabilire a caracterului „penal” – cum se face evaluarea individuală a criteriilor și cum le analizăm cumulat. Reluare de la seminarul 1, contravențional.	▪ Samoila si Cionca c. României 4.03.2008 ▪ Diacenco c. României 7.02.2012 ▪ Al-Khawaja și Tahery c. Regatului Unit 15.12.2011 ▪ Bulfinsky c. României 1.06.2010

Nr. seminar	Tema	Unitate tematică	Metode de formare/ Jurisprudență discutată la seminar
		3. Presumția de nevinovăție – art. 6 par. 2 Convenție. 4. Garanții specifice în materie penală: dreptul de informare, timpul pentru pregătirea apărării, dreptul la apărare, egalitatea de arme, dreptul la interpret, dreptul de a propune probe și de a examina martori.	▪ Gafgen c. Germaniei 1.06.2010 ▪ Bannikova c. Rusiei 4.11.2010 ▪ Salduz c. Turciei, Mare camera 27.11.2008 ▪ Adrian Constantin c. României 12.04.2011 ▪ Didu c. României 14.04.2009 ▪ Beraru c. României, 18.03.2014 ▪ Văduva c. României, 25.02.2014 ▪ Șandru c. României 15.10.2013
	Articolul 8 – dreptul la domiciliu, secretul corespondenței	1. Articolul 8 în latura penală: Aplicarea în materie penală: discuții incriminări ce țin de viața privată – violare de domiciliu, violarea secretului corespondenței, violarea vieții private, infracțiuni săvârșite prin presă, calomnia, insulta, hărțuirea, infracțiunile la viața sexuală (raportat la obligațiile de protejare a victimelor și publicitate), interceptările neautorizate	▪ Dumitru Popescu c. României (nr. 2) 26.04.2007 ▪ Varga c. României 1.04.2008 ▪ Mancevschi c. Moldovei 7.10.2008 ▪ Botea c. României 10.12.2013
5-6	Articolul 6 – dreptul la un proces echitabil – latura penală	Garanții specifice în materie penală: dreptul de informare, timpul pentru pregătirea apărării, dreptul la apărare, egalitatea de arme, dreptul la interpret, dreptul de a propune probe și de a examina martori.	▪ Samoila și Cionca c. României 4.03.2008 ▪ Diacenco c. României 7.02.2012 ▪ Al-Khawaja și Tahery c. Regatului Unit 15.12.2011 ▪ Bulfinsky c. României 1.06.2010

Nr. seminar	Tema	Unitate tematică	Metode de formare/ Jurisprudență discutată la seminar
			▪ Gafgen c. Germaniei 1.06.2010 ▪ Bannikova c. Rusiei 4.11.2010 ▪ Salduz c. Turciei, Mare camera 27.11.2008 ▪ Adrian Constantin c. României 12.04.2011 ▪ Didu c. României 14.04.2009 ▪ Beraru c. României, 18.03.2014 ▪ Văduva c. României, 25.02.2014 ▪ Șandru c. României 15.10.2013
	Articolul 7 – legalitatea incriminării	▪ Necesitatea prevederii de legea penală ▪ Pedepsă mai severă ▪ Claritatea textului de lege	▪ Dragotoniș și Militaru Pidhorni c. României, 24.05.2007 ▪ Sergey Zolotukhin c. Rusiei 10.02.2009
		Art. 8 – protecția vieții de familie – 2 ore 1. Sfera noțiunii autonome viața de familie. Obligații negative și pozitive specifice care revin statelor în această materie 2. Limitări ale dreptului prevăzut de art. 8. Condițiile ingerințelor în dreptul garantat de art. 8 Probleme speciale în cauzele împotriva României în materia articolului 8 din Convenție.	▪ Monory c. României 5.04.2005 ▪ Lafargue c. României 13.07.2006 ▪ Amanalachioai c. României 26.05.2009 ▪ Ostace c. României 25.02.2014 ▪ A.M.M. c României 14.02.2012

ETICĂ ȘI ORGANIZARE JUDICIARĂ

Etică și organizare judiciară

Obiective generale ale disciplinei:

- cunoașterea drepturilor și obligațiilor magistratului;
- cunoașterea limitelor drepturilor magistratului;
- conștientizarea naturii activității de magistrat-serviciu public;
- cunoașterea consecințelor activităților neconforme cu legile, regulamentele și codul deontologic.

Nr. seminar	Unitate tematică	Metode de formare orientative
1	Organizarea judiciară; cariera judiciară;	▪ prezentare interactivă; ▪ prezentare power point; ▪ studiu de caz; ▪ joc de rol; ▪ lucru pe grupe.
2	Independența și imparțialitatea magistraților	
3	Interdicții, incompatibilități și conflicte de interese – aspecte teoretice și jurisprudență	
4	Îndatoririle profesionale ale magistraților și respectarea supremației legii – jurisprudență în materie disciplinară; procedura disciplinară și deontologică	
5	Onoarea și demnitatea profesiei de magistrat – aspecte teoretice și jurisprudență	

Cerințe minimale de informare și documentare:

- legislație internă,
- documente internaționale,

- jurisprudența CEDO,
- jurisprudența Secțiilor Consiliului Superior al Magistraturii și a Înaltei Curți de Casație și Justiție, în materie disciplinară.

DEZVOLTAREA ABILITĂȚILOR DE COMUNICARE

Dezvoltarea abilităților de comunicare

PREZENTARE GENERALA

Cursul, cu un pronunțat caracter practic, își propune să ofere cursanților ocazia de a-și evalua și îmbunătăți abilitățile de comunicare, prin trecerea în revistă a celor mai relevante contexte în care vor fi chemați să comunice, în cadrul vieții lor profesionale și nu numai.

De asemenea, se are în vedere aplicarea celor mai moderne teorii ale comunicării în contexte profesionale, pe palierul comunicării interne și externe.

OBIECTIVE GENERALE:

La sfârșitul cursului, cursanții trebuie să fie capabili:

- să pună în practică cunoștințele teoretice asimilate la debutul cursului;
- să își dezvolte abilitățile de comunicare;
- să cunoască și să respecte cerințele comunicării eficiente în activitatea instanțelor și parchetelor, dar și în propria activitate, în beneficiul dezvoltării personale;
- în ansamblu să dea dovadă de deschidere și transparență în raport cu mediul extern instanțelor și parchetelor.

EVALUARE

Evaluarea activității cursanților va fi realizată printr-o apreciere continuă a abilităților lor, cu o un accent special plasat asupra îmbunătățirii nivelului inițial.

Nr. crt	Tema	Detalierea conținutului	Timp lucru	Metode didactice pedagogice	Resurse utilizate
1.	Comunicare – generalități	Exercițiu de intercunoaștere, reguli de lucru în grup, formularea așteptărilor. Definirea comunicării. Un model al comunicării.	2 ore	Asalt de idei Exercițiu demonstrativ Exercițiu experiențial Mini-prelegere	Flip-chart Video proiector Tablă

Nr. crt	Tema	Detalierea conținutului	Temp. lucru	Metode didactice pedagogice	Resurse utilizate
		Comunicarea interpersonală, verbală, non-verbală, para-verbală.		Discuții	
2.	Comunicarea non verbală	Funcțiile și disfuncțiile comunicării non verbale Gesturile Postura Expresiile faciale Proxemica Vestimentația Recomandări privind comunicarea non verbală	2 ore	Mini-prelegere Discuții Exerciții experiențiale	Fișe de lucru Materiale multiplicate Flip-chart
3.	Comunicarea verbală. Asertivitatea	Comunicarea între verbal și non verbal. Tipologiile comunicării verbale: orală și scrisă. Reguli și strategii de comunicare verbală eficientă. Conceptul de asertivitate. Cum se comunică asertiv? – Aserțiunea de tip EU Asertivitatea în relația cu justițiabilii. Analiză comparativă a 3 tipuri de comportament: ostil, asertiv și pasiv. Elemente non verbale specifice celor 3 tipuri de comportament. Aplicații. Rezolvarea unor situații tipice. Elemente de savoir faire. Cum să refuzi politicos.	3 ore	Exercițiu experiential Discuții Prezentare	Video proiector Tablă Fișe de lucru Video proiector Materiale multiplicate Tablă Fișe de lucru Flip-chart
4.	Bariere în comunicare	Tipuri de bariere în comunicare (zgomotul, limbajul, percepțiile, prejudecățile, stresul, distorsiunile în lanț, invadarea spațiului personal). Bariere interne și bariere externe în comunicare. Încrederea interpersonală Percepția. Distorsiuni de percepție (Stereotipia, efectul de halou, Apărarea în fața percepției, Proiectarea)	3 ore	Asalt de idei Exercițiu Discuție Joc de rol	

Nr. crt	Tema	Detallarea conținutului	Timp lucru	Metode didactice pedagogice	Resurse utilizate
		Identificarea unor strategii de depășire a blocajelor de comunicare			
5	Ascultarea activă	Considerente teoretice. Conceptul de ascultare activă. Proceduri ale ascultării active: informarea; furnizarea feedback-ului interlocutorului în vederea obținerii unei confirmări; raportarea adecvată la iritarea interlocutorului. Sugestii pentru ascultarea activă. Elemente de savoir faire. Greșeli frecvente în ascultarea activă.	3 ore	Prelegere interactivă Discuție Exerciții Joc de rol	
6	Comunicare internă	Tehnici de interviu. Tipologia întrebărilor. Avantaje și riscuri. Întrebările deschise și închise. Tipuri de întrebări persuasive. Tipologia interlocutorilor Comunicarea cu persoane dificile. Tipologii de persoane dificile și strategii de relaționare cu acestea. Rezolvarea dificultăților în comunicare. Agresivitatea acceptabilă versus agresivitatea inacceptabilă. Solicitățile. Mulțumirile. Situațiile de comunicare verbală excesivă. Caracteristici tipice pentru vârste. Audierea minorului. Audierea persoanelor vârstnice.	3 ore	Lucru în grup Simulare Discuție Feed back	
7	Comunicare internă	Introducere în comunicarea internă. Concept și caracteristici. Comportamente care ameliorează comunicarea în context organizațional. Comunicarea în interiorul instanței și a parchetului, între judecători, între procurori, sau între judecători și procurori.	3 ore	Asalt de idei Exercițiu Joc de rol Discuții Studiu de caz	

Nr. crt	Tema	Detallarea conținutului	Timp lucru	Metode didactice pedagogice	Resurse utilizate
		Identificarea unor strategii de depășire a blocajelor de comunicare internă. Comunicarea cu personalul auxiliar. Comunicarea cu avocații. Tipologia comportamentelor. Stiluri de comunicare.			
8.	Conflictul	Tipologia conflictelor Etapele escaladării conflictelor Reguli pentru soluționarea constructivă a conflictelor Stiluri și tactici de negociere a conflictelor	3 ore	Lucru în grup Discuții. Joc de rol Studiu de caz	
9.	Comunicare externă. Comunicarea cu publicul și cu presa	Nevoia de comunicare externă. Factorii interesați. Tipologie. Canale de comunicare. Specificul comunicării cu justițiabilii. Complexitatea relației cu cetățeanul „receptor”. Liberul acces al cetățenilor la informațiile publice. Comunicarea cu societatea civilă – necesitate socială în contextul exercițiului democratic. Comunicarea cu presa. Funcționarea Birourilor de Informare și Relații Publice. Instrumente de comunicare cu presa (comunicatul de presă, conferința de presă, declarația de presă, drept la replica, interviul, anunțul, întâlniri informale). Aplicații. Gestionarea situațiilor de criză. Ghidul de bune practici mass-media-justiție. Măsuri în vederea apărării reputației magistraților. Mijloace moderne de comunicare: internetul.	2 ore	Lucru în grup Exercițiul Joc de rol Discuție dirijată Studiu intensificat. Feed back	Fișe de lucru Tablă Materiale multiplicate. Fișe de lucru Flip-chart

BIBLIOGRAFIE:

1. *Strategia de comunicare a Consiliului Superior al Magistraturii și a sistemului juridic din România*

http://www.csm1909.ro/csm/linkuri/19_12_2007_13359_ro.pdf;

2. Ghidul privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media și Manualul pentru purtătorii de cuvânt și structurile de informare publică și relații cu mass-media, aprobate prin Hotărârea nr. 482 din 1 iunie 2012 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, http://www.csm1909.ro/csm/linkuri/13_06_2012_49627_ro.PDF;

3. M. Dinu, *Comunicarea – repere fundamentale*, Editura Orizonturi, 2007;

4. V. A. Paus, *Comunicare și resurse umane*, Editura Polirom 2006;

5. M. Dinu, *Fundamentele comunicării interpersonale*, Editura All, 2005;

6. A. de Peretti, J.-A. Legrand, J. Boniface, *Tehnici de comunicare*, Editura Polirom 2001;

7. A. Mucchielli, *Comunicarea în instituții și organizații*, Editura Polirom 2008;

8. J. Marconi, *Ghid Practic de relații publice*, Editura Polirom 2007;

9. J.-C- Abrie, *Psihologia comunicării*, Editura Polirom 2002;

10 I.-O. Pînișoară, *Comunicarea eficientă*, ediția a III-a, Editura Polirom 2008;

11. G. David, *Tehnici de relații publice – Comunicarea cu mass-media*, Editura Polirom 2008;

12. D. Newsom, J. V. Turk, D. Kruckeberg, *This is PR – The realities of Public Relation*, Thomsom Wadsworth 2007

MEDICINĂ LEGALĂ

Medicină legală

Nr. seminar	Unitate tematică
1	1. Structura rețelei medico-legale.
	2. Competența în medicina legală: 2.1. competența teritorială; 2.2. competența funcțională. 2.3 Consiliul superior de medicină legală
	3. Expertiza medico-legală necropsică: 3.1. moartea violentă (definiție; împrejurări de producere); 3.2. contribuția medicului legist în cercetarea efectuată la fața locului; 3.3. particularitățile autopsiei medico-legale; 3.4. obiectivele expertizei medico-legale necropsice.
	4. Expertiza medico-legală traumatologică a persoanei: 4.1. obiectivele expertizei medico-legale; 4.2. criteriile de estimare a gravității unui traumatism asupra persoanei; 4.3. documentele medico-legale.
2	5. Expertiza medico-legală psihiatrică: 5.1. discernământ – competență psihică în ecuația responsabilității juridice; 5.2. obiectivele expertizei medico-legale psihiatrice; 5.3. componența comisiei medico-legale psihiatrice; 5.4. concluziile evaluării medico-legale psihiatrice;

Nr. seminar	Unitate tematică
	5.5. documentele medico-legale.
	6. Expertiza medico-legală pentru stabilirea stării de boală a unei persoane condamnate sau aflate în cursul desfășurării procesului penal: 6.1. componența comisiei medico-legale; 6.2. competența teritorială și funcțională; 6.3. obiectivele expertizei medico-legale; 6.4. raport de expertiză medico-legală.
	7. Elemente de răspundere juridică civilă delictuală medicală: 7.1. raportul juridic medical; 7.2. condițiile răspunderii juridice civile delictuale medicale; 7.3. culpa medicală; 7.4. împrejurări care înlătură răspunderea juridică civilă delictuală medicală.
	8. Participarea expertului recomandat la efectuarea expertizei medico-legale în conformitate cu dispozițiile procesual penale și normele elaborate de Consiliul superior de medicină legală.